

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nervi Sine Mole: h. e. Controversiarvm Roberti Bellarmini
S. Rom. Ecclesiae Cardinalis Eminentissimi Compendium,
à cavillis & imposturis Guilielmi Amesij ... Vindicatum**

Erbermann, Veit

Herbipoli, 1661

Cap. III. Solvuntur argumenta Iansenio-Calvino-Lutherica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9498

stitia, neque essent inexcusabiles, quia cum cognovissent DEVM, non sicut DEVM glorificaverunt, aut gratias egerunt: non enim naturali lumine apparet dignus gratis ille, qui nostram naturam injustis ærumnis affecisset. Itaque juxta Adversarios evenitur tota Philosophia naturalis, quam certum est non pugnare cum Theologia. Tota quippe Philosophia hæc fundatur in inductione per experientias, quas habemus in hac vita de operationibus omnium agentium. Sed istæ operationes, juxta Adversarios, nõ proveniunt à natura rerum secundum se accepta, sed sunt accidentalis pœna peccati, quâ præcisâ & nos omnino aliter operaremur, & cætera agentia omnino aliter operarentur in nobis. Ergo juxta Adversarios, falsæ sunt omnes philosophicæ illationes, quas ex istis experientiis elicimus de rerum naturis.

7. Denique accedit ratio evidens, quia cum creati in statu naturæ puræ nihil sit aliud, quàm creati cum perfectione sua essentiali, omnibusque facultatibus & accidentibus connaturalibus, & concursu divinæ providentiæ naturaliter illis debito; ac sine bono vel malo naturæ superaddito; manifestum est DEVM potuisse creare hominem perfectum essentialiter, & reliqua dicta præstare, sine superadditis donis supernaturalibus, & sine peccato, pœnisque ei debitis; & consequenter manifestum est, potuisse DEVM sic creare non solum de potentia absoluta, sed etiam de potentia persapientiam ordinata, cum nihil in eo indignum DEO, vel indecens rationabilitet præsumi possit.

CAPVT TERTIVM.

Solvuntur argumenta Jansenio-Calvino-Lutherica.

I. *Si iustitia originis supernaturalis fuisset, sequeretur concupiscentiam carnis futuram fuisse naturalem, ac per hoc*

Cap. III. Solvuntur obiecta contra puram naturam. It
hoc bonam, & à DEO. Sed hoc Scriptura negat 1. 1oa. 2.
Rom. 7. &c. Resp. Concupiscentia carnis nunc qui-
dem pœna peccati est; tamen homini condito in
puris naturalibus fuisse sine dubio naturalis, non
quidem ut bonum aliquod naturæ, sed ut defectus,
& quasi morbus quispiam naturæ, ex conditione ma-
teriæ consequens. Unde rectissime dicitur non esse
ex DEO, odio, non amore dignam, malam, natura q;
contrariam, propter duas causas. 1. quia non ex in-
tentione auctoris naturæ, sed præter ejus intencionem
in homine extitisset, si in puris naturalibus ho-
mo creatus fuisset. 2. quia DEVS illam sustulerat, &
ex ipsius hominis culpa locum in nobis habet. Ame-
sius 1. *Concupiscentia vocatur à Bell. c. 5. propensio car-
nis ad bonum sensibile, in quod fertur per sensum &
appetitum. Propensio autem rei ad suum obiectum natu-
rale, est bonum naturæ, non defectus non morbus, nec ex ma-
teria pendens; sed ex illa causa, quæ singulis facultatibus in-
as indidit propensiones. 2. Præter intencionem DEI, non fa-
ctus est homo animal vivens, cum omnibus illis propensionibus,
quæ animalis naturæ conveniunt. 3. Vltimum illud,
quod DEVS eam sustulerat, non facit ad rem; quia illa
etiam quæ Dominus abstulit, passunt ex DEO fuisse, secun-
dum illud Iobi: Dominus dedit & Dominus rece-
pit.* Resp. Omnes istæ Instantiæ seu Replicæ evar es-
cent si Observes 1. Concupiscentiam sumi tum pro
potentia concupiscendi, tum pro motu seu actu ejus
potentiæ; & rursus tam potentiam quam actum ite-
rum dupliciter accipi. 1. scilicet pro potentia vel actu ap-
petendi bona tantum sensibilia. Vtrovis autem mo-
do sumptæ potentiæ non omnes actus malos ratio-
nique rebelles, sed aliquos esse bonos, ut in Christo,
B. Virgine, Beatis. 2. Prout igitur Concupiscentia su-
mitur pro potentia, sine dubio est naturalis perfectio
à DEO nobis insita, & bonum naturæ quatenus est
principium bonorum actuum: prout vero etiam
potest erumpere in actus malos & turpes, est defe-
ctus perfectionis; sicut quod intellectus possit ad
falsa

falsa declinare, & sensus possint deludi; item quod vivamus perfectio est; sed quod mori possimus, est imperfectio hujus vitæ mortalis. Sicut autem absurdum esset existimare, vitam & sensus & intellectum non esse naturales perfectiones nobis à D E O concreatas, eò quod possint deficere; ita proportionaliter hic de potentia concupiscibili, cujus rebelles motus non magis D E O debent tribui, quàm ipsi actus formaliter liberi & peccaminosi, cum neque illos intendat, (cum potius velit eos reprimi,) neque ad illos concurrat aliter, quàm ad entitatem actus peccaminosi: ad quos habet se tantum permissivè, & concursum generalem exhibendo ex officio causæ primæ. 3. Non est ordo naturalis, ut pars inferior rebellet contra superiorem; sed ea pugna oritur ex imperfectioe naturæ, estq; defectus illius: dominatus verò illius non oritur nisi ex defectu voluntatis illi succumbentis, & minus efficaciter utentis suo jure & potestate, quam habet cohibendi eos motus. Falsum quippe est quod putant adversarii, nullam fore talem potestatem in statu puræ naturæ, nec jam esse in natura lapsa sine gratia propriè dicta. Exigeret enim status ille puræ naturæ talem providentiam, quâ per auxilia proportionata possit moraliter vitare peccata mortalia & naturalem suam beatitudinem assequi.

¶ Ocho Objectiones transilit Amesius.

2. *In parvulis jam quamprimum adolefcunt, maxima vana cupiditatis abundantia apparet, suaq; sponte immanti impetu in vitia præcipites feruntur. Non sic homo in puris naturalibus natus fuisset. Resp. Assumptum non probatur, cum tamen præcipuè id sit in quæstione. Amesius. Cum Magist. sent. in 2. dist. 42. Alens. p. 2. q. 96. m 1, Bonau in 2. dist. 24. cum multis doceant, hominem fuisse creatum in puris naturalibus sine gratia, sequitur eosdem docere, Naturam jam non magis abortu corruptam esse, quam fuit in creatione. Bell. etiam concedit, potuisse talem creari hominem quoad inclinationem in vitia, qualis*

iam

Cap. III. Solvuntur obiecta contra puram naturam. 13
iam nascitur. Resp. Etsi hæc omnia gratis darentur,
non hinc firmaretur assumptum illud usque quaq;
nutans & flabile, imò aperte fallum. Falso autem
citatur Magistrum sent, qui directè oppositum docet
dist. 25, in prin. c. In distinct. 42, autem neque gry ha-
bet de hac materia. Quòd S. Bonav. Alens & alij
docēt, non habuisse Adamum mox in primo instanti
gratiam gratum facientem, nihil ad rem facit, neque
hinc ullatenus sequitur, eum in puris naturalibus
conditum, ita ut non habuerit *gratie auxilium*, quo
stare poterat, ut loquitur Mag. Sent. l. c. quem commu-
niter sequuntur S. scolastici.

3. *Si DEVS impetum rebellem & iniquum, malum*
ipsi nature, ante ullum hominis demeritum indidit, vix po-
test aliter fieri, quin DEVS sit auctor peccati. Resp. Hæc
objectio in primis locum non habet in Adamo, quem
supponimus non fuisse conditum cum ea rebellionē,
sed potius planè rectum, liberum tamen, & poten-
tem deflectere à recto, uti & conditus erat supremus
cum cæteris Angelis. Neque in statu puræ naturæ
admittenda ullatenus est illa sequela, non magis
certè quàm faber ferrarius dici potest auctor esse ru-
biginis, quem gladius ab eo confectus contrahit.
Nec quicquam hîc urget Amesius, quod non ex ob-
servatione ad 1. Obj. elisum sit.

4. *Aeterna beatitudo finis est hominis naturalis. De-*
buit igitur homo media naturalia habere ad finem illum
consequendum. Iustitia igitur, quæ fuit necessaria ad bea-
titudinem consequendam, fuit homini naturalis. Respon-
det Bellarm. Beatitudo finis hominis naturalis est
quoad appetitionem, non quoad consecutionem.
Replicat Amesius: *Novum hoc est, ut homo solus natu-*
raliter appetat aliquid ut finem suum, quod nullis natura-
libus mediis consequi possit. Resp. Non est novum hoc,
nam animæ hominum solutæ corporibus naturalem
habent propensionem ad corpora sua, nec tamen
iterum conjungi corporibus sine supernaturali auxi-
lio poterunt. Disparitas quam Amesius conatur assi-
gnare

gnare prorsus ad rem nihil facit. Est enim manifesta inter utrumq; paritas quoad hoc, quod nempe aliquis terminus vel finis supernaturalis non possit sine medio supernaturali acquiri. Vnde sufficienter disjecta est vis objectionis. Absolutè tamen (quod Bell. obiter innuit) responderetur melius; Non posse quidem naturam humanam beari sine aliqua contemplatione & dilectione DEI, in quo vera eius beatitudo consistit: sed illa contemplatio & dilectio DEI illaque beatitudo duplex esse potest; una naturalis, altera supernaturalis. Priorem appetit homo innato appetitu: ad posteriorem habet solum capacitatem obedientialem, ideoque non illam appetit homo naturali & innato appetitu. Appetitu autem elicito, sive actuali desiderio rectè ordinato debet efficaciter desiderare illam, ad quam re. p. sa ordinatus est: quod tamen citra revelationem divinam supernaturalem haud innotescere, manifesta docet experientia in Philosophis, qui ne conjectando quidem in aliqualem ejus devenere notitiam: unde & in eis appetitus illius esse nequivit, nisi ad summum inefficax & conditionatus, *Si foret possibilis*. Ad hunc ergo supernaturalem & indebitum finem cum DEVS purè gratuita liberalitate hominem ordinaverit (ut cum SS. Patribus & S. Thoma 1. part. q. 12. Scholastici communiter docent,) potuit DEVS ab illa ordinatione sibi libera abstinere, & ad beatitudinem naturalem duntaxat ordinare homines. Adde, Retorqueri posse hoc & similia argumenta contra ipsos adversarios. Non potest enim DEVS etiam post peccatum creare hominem, nisi propter aliquem ultimum finem, sicut non potest ante peccatum. At etiam post peccatum nullus est ultimus finis, in quo homo quiescere possit, nisi DEVS visus. Ergo etiam post peccatum tenetur Deus creare hominem propter sui visionem, & consequenter conferre illi media necessaria ad illam, adeoque potestatem consequendi dona justitiæ in eam beatitudinem conducentia.

Cap. III. Solvuntur obiecta contra puram naturam. 15
tentia. Fusè & eruditè contra Iansenitas hæc & simi-
lia prosequitur Ripalda disp. 8. 9. 10. 11. 12.

Gerhardus nihil hîc novi profert; sed præter lo-
gomachiam de usu vocis, *naturale*, consuetam inep-
tiam iterat; Bell. fatetur, viros illos eruditos (Bajanos
errones) *Lutherana suffragari sententia*. Ergo Bell. est
orthodoxus testis. Iungamus huic puerilitati arguta-
tionem nihilo saniozem. *Th. 17.* sic infert: *Qua natu-
raliter propagantur, & ex ipsa nativitate sunt hereditaria,
illa etiam sunt naturalia. Tam verò imago DEI fuisse natu-
raliter propagata ab Adamo in posteros, & ex nativitate
fuisse ipsi hereditaria. si Adamus in statu integritatis per-
stitisset. Ergo imago DEI fuit primo homini naturalis. Sed
quid hinc contra Bell. & Catholicos? an ideo quia
in aliquo minùs proprio sensu dici potest natu-
ralis, ideo reverà donum supernatu-
rale non est?*

LIBER